भ० एषइत्यादि। हे सौमित्रे एष ते तव भ्राता विरौति शब्दायते रुलध्वनौ रपिद्धस्युतोऽद्वेर्व्रिः प्रावृषि वर्षाकाले जातः प्रावृषिजः हनजनादिति डः सरसिजमित्युदाहरता क्वचित् समासे विभक्तेरलुगिति सूचितं अम्भोददातीति अम्भोदः पूर्व्ववत् डः प्रावृषिजश्चासौ अम्भोदोमेघश्चेति सइव नदतीति ग्रहादित्वाणिन् त्वं ज्ञातेयं ज्ञातिकर्म्म कुरु किन्तदित्याह भयाद्राघवं त्राय स्व विकारसंघेत्यादिना कर्म्मण्यर्थे ज्ञातेः ष्णेयः ॥ ५४ ॥

रामसंघुषितं नैतन्मृगस्यैव विवञ्चिषोः। रामस्वनितसङ्काशः स्वान इत्यवदत्स तां ॥ ५५ ॥

ज०म० राम। रामसङ्घुषितं रामशब्दितमेतन्न भवति घुषिरविशब्दार्थः तस्य निष्ठायां रुष्यमत्वरेत्यादिना विकल्पेनेट् मृगस्य विवञ्चिषोः छलयितुमिच्छोः वञ्चुगतौ भौवादिकः तस्यानेकार्थत्वात् प्रलम्भनइति चौरादिकस्याण्यन्तस्य वा प्रयोगः येषामनित्यण्यन्ताश्चुरादयइति दर्शनं तेषां मतेनात्रापि सिध्यति एष स्वानोध्वानः स्वनहसोर्वेति पक्षे घञ् कीदृशः रामस्वनितसङ्काशः रामशब्दानुकारीति तां सीतां एवमवदत् उक्तवान् सलक्ष्मणः ॥ ५५ ॥

भ० रामेत्यादि। सलक्ष्मणस्तां सीतां इत्यवदत् किन्तदित्याह एतन्न रामसंघुषितं घुषरवे विवञ्चिषोर्व्वञ्चयितुं छलयितुमिच्छोर्मृगस्यैव एष स्वानः शब्दः रामस्वनिततुल्यः वञ्चकङ्वञ्चने कित्त्वात् चौरादिकः वञ्चनं प्रलम्भनं चुर्भ्योञिर्व्वेति ञ्यभावपक्षे